

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-1-37 (Özelleştirme)
Karar Sayısı : 14-21/411-179
Karar Tarihi : 12.06.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER : Metin PEKTAŞ, Başak ARSLAN, Hakan EREK, İbrahim KUŞÇU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Ziya Gökalp Cad. No:80 06600 Kurtuluş/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU: Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası'nın özelleştirilmesi kapsamında çeşitli varlıkların devri işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Özelleştirme İdaresi Başkanlığının (ÖİB) Kurum kayıtlarına 22.04.2014 tarihinde giren yazısında; Özelleştirme Yüksek Kurulunun (ÖYK) 26.08.2013 tarih ve 2013/146 sayılı, 20.12.2013 tarih ve 2013/206 sayılı ve 03.12.2009 tarih ve 2009/66 sayılı kararları ile özelleştirme kapsam ve programına alınan Kemerköy Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (KEAŞ)'ye ait Kemerköy Termik Santrali (KEMERKÖY)'nin, Yeniköy Yatağan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş. (YEAŞ)'ye ait Yeniköy Termik Santrali (YENİKÖY)'nin, Yeniköy Linyitleri İşletmesi (YLİ) tarafından kullanılan taşınırın "Varlık Satışı"; KEMERKÖY ve YENİKÖY tarafından kullanılan taşınmazların, YLİ'nin üzerinde bulunduğu taşınmazlar ve YLİ tarafından kullanılan taşınmazların "Varlık Satışı"/"Kullanım İzninin Devri"; 10413, 32234, 20058131, 20068010 ve 72706 No.lu Maden Ruhsatları ve bu Ruhsatların kapsadığı Maden Sahaları ile Kemerköy İskelesi ve geri sahasında bulunan taşınmazların (Kemerköy Liman Sahası) "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemi ile bir bütün halinde (Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası) özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmelerinin 18.04.2014 tarihinde yapıldığı belirtilerek ÖYK'nin onayına sunulmak üzere aşağıda belirlenen teklif sahiplerine ilişkin bildirim yapılmıştır:
- IC İçtaş Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. (İÇTAŞ)
 - Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi AŞ.-Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişim Grubu (ÇELİKLER-KALYON OGG)
- (3) Bunun üzerine eksiklikleri en son 03.06.2014 tarihi itibarıyla tamamlanan ve 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 7. maddesi ve 2013/2 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" (2013/2 sayılı Tebliğ) ile 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 09.06.2014 tarih ve 2014-1-37/Öİ sayılı Özelleştirme Nihai İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1998/4 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" (1998/4 sayılı Tebliğ) kapsamında izne tabi olduğu; teklif sahiplerinden herhangi biri

14-21/411-179

tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığı, bu nedenle ilgili işleme izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Bildirim Konusu İşlem

- (4) İncelemeye konu olan KEMERKÖY ve YENİKÖY Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası, ÖYK'nın yukarıda yer verilen kararları ile özelleştirme programına alınmış ve bu çerçevede;

- KEAŞ'a ait KEMERKÖY, YEAŞ'a ait YENİKÖY ve YLİ tarafından kullanılan taşınır lar "Varlık Satışı",
- KEMERKÖY ve YENİKÖY tarafından kullanılan taşınmazlar, YLİ'nin üzerinde bulunduğu taşınmazlar ve YLİ tarafından kullanılan taşınmazlar "Varlık Satışı",
- 10413, 32234, 20058131, 20068010 ve 72706 No.lu Maden Ruhsatları ve bu Ruhsatların kapsadığı Maden Sahaları ile Kemerköy İskelesi ve geri sahasında bulunan taşınmazların "İşletme Hakkının Verilmesi"

yöntemi ile bir bütün halinde özelleştirilmesine karar verilmiştir.

G.2. Devredilenler

G.2.1. KEMERKÖY ve YENİKÖY

- (5) Muğla ili, Milas ilçesinde bulunan KEMERKÖY, her biri (.....) MW gücünde üç adet üniteden oluşmakta olup, santralin toplam kurulu gücü (.....) MW ve üretim kapasitesi (.....) TWh'dir. Santralin 2012 yılındaki brüt üretim miktarı (.....)TWh olmuştur. KEMERKÖY, YLİ tarafından çalıştırılan Hüsamlar kömür havzasından beslenmek üzere projelendirilmiştir. KEMERKÖY'ün 2012 yılındaki kömür tüketimi (.....)milyon ton, fuel oil tüketimi ise (.....) ton olmuştur. KEMERKÖY'ün 2012 yılı cirosu (.....)TL, 2013 yılı cirosu ise (.....) TL olarak gerçekleşmiştir.
- (6) YENİKÖY ise, her biri (.....) MW gücündeki iki adet ünite ile toplam (.....) MW kurulu güce ve (.....)TWh üretim kapasitesine sahiptir. YENİKÖY'ün ihtiyacı olan kömür, YLİ tarafından Sekköy ve İkizköy havzalarından temin edilmektedir. Santralin 2012 yılındaki brüt üretim miktarı (.....)TWh olmuştur. Kömür tüketimi 2012 yılında (.....) milyon ton, fuel oil tüketimi ise 2012 yılında (.....) ton olarak gerçekleşmiştir. YENİKÖY'ün bağlı bulunduğu YEAŞ'ın 2012 yılı cirosu (.....)TL, 2013 yılı cirosu ise (.....)TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu santrallerin kurulu güç, üretim ve satış miktarı bilgilerine aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 1: KEMERKÖY ve YENİKÖY'ün Kurulu Güç, Üretim ve Pazar Payı Bilgileri

Santral Adı	Kurulu Güç MW	Brüt Üretim 2012 (TWh)	Türkiye Kurulu Güç İçindeki Pay (%)	Türkiye Elektrik Tüketimi İçindeki Pay (%)	Ciro (2013; TL)
Kemerköy	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Yeniköy	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Toplam	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Türkiye ¹	64.044	239,5	-	-	-

G.2.2. Kemerköy Limanı Sahası

- (7) KEMERKÖY'e ait ağır makinelerin ikmali ve gerek görülmesi halinde akaryakıt ihtiyacını karşılamak üzere 1987 yılında kurulan Kemerköy Liman Sahası; devletin hüküm ve tasarrufu altındaki Muğla ili, Milas ilçesi, Ören beldesindeki Kemerköy İskelesi ile 1059 ve

¹ 2012 yılı Türkiye elektrik tüketimi 242.369,9 milyon kWh olarak gerçekleşmiştir.

14-21/411-179

1072 nolu parsellerle Kemerköy İskelesi arasında kalan alanı ve iskele geri sahasında bulunan Muğla ili, Milas ilçesi, Ören beldesi, Türkevleri köyünde yeralan 1052, 1072, 1074, 1059 ve 1077 nolu parselleri kapsayan İmar Planında "Liman Tesisleri Alanı", "Dolfen" ve "yol" olarak fonksiyon verilen alanlar, bu alanlar üzerinde iskele ve diğer yapılardan oluşan kara tesisleri ve deniz alanı ile her türlü altyapı tesisleri, yerüstü yapıları ve bütünleyici parçalardan oluşmaktadır.

- (8) Dosyadaki bilgilerden; KEMERKÖY için kurulan, santral inşasından sonra hiç kullanılmadığı ve limanda yükleme boşaltma yapılabilecek herhangi bir ekipmanın olmadığı anlaşılan Kemerköy Liman Sahası, 3.871,55 m² yüzölçümlü, 85 metre uzunluğunda 10 metre genişliğinde kazıklar üzerinde beton irtibat yolu ile karaya bağlantısı olan ve 135,10 m uzunluğunda 20 metre genişliğinde iskele yanaşma platformu ile RO-RO rampası olan çelik kazıklı "T" şeklinde betonarme yapıya sahiptir. Su derinliği 12 metre olan iskeleye 16.500 DWT'luk yük gemileri ve 10.000 DTW'luk Ro-Ro tipi gemiler yanaşabilmektedir. İskelede, aynı anda bir adet yük gemisi ile rampaya yanaşmak üzere bir adet Ro-Ro gemisine hizmet verebilir niteliktedir.

G.3. Teklif Sahipleri

G.3.1. IC İçtaş Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. (İÇTAŞ)

- (9) Enerji sektöründe, elektrik, gaz ve kömür dâhil her tür enerji ile ilgili sahada proje geliştirici, yapımçı, üretici ve dağıtıcı olarak faaliyet göstermek amacıyla 1998 yılında kurulan İÇTAŞ'ın, içinde bulunduğu IC İçtaş İnşaat ve Sanayi A.Ş. (İÇTAŞ İNŞAAT) ekonomik bütünlüğünün 2012 yılı konsolide cirosu (.....)TL'dir. İÇTAŞ'ın yaklaşık (.....) İÇTAŞ İNŞAAT(.....) ise IC İbrahim Çeçen Yatırım Holding A.Ş.'ye aittir.
- (10) İÇTAŞ ve içinde bulunduğu İÇTAŞ İNŞAAT'ın elektrik üretim, toptan satış ve dağıtım alanında faaliyetleri bulunmaktadır. İÇTAŞ'ın işletmede bulunan altı adet hidroelektrik santrali ve proje aşamasında dört adet hidroelektrik santrali, iki adet doğal gaz kombine çevrim santrali ve bir adet ithal kömür santrali bulunmaktadır. Mevcut projelerin tamamlanması ile İÇTAŞ'ın, hidro enerji bazında (.....) MW ve termik enerji bazında (.....) MW olmak üzere toplamda (.....) MW kurulu güce ve yıllık (.....) GWh elektrik üretimine sahip olması planlanmaktadır. Aşağıdaki tablolarda söz konusu santrallere ilişkin bilgilere yer verilmektedir:

Tablo 2: İÇTAŞ'ın Aktif Durumdaki Elektrik Üretim Faaliyetlerine İlişkin Veriler (2013)

Santral	Yakıt Tipi	Kurulu Güç (MW)	Kurulu Güç Pazar Payı (%)	Üretim Miktarı (kWh)	Üretim Pazar Payı (%)
Yukarı Mercan HES (Erzincan)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Girlevik II Mercan HES (Erzincan)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Niksar HES (Tokat)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Üçarmanlar (Trabzon)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kemerçayır (Trabzon)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Üçanlar (Trabzon)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 3: İÇTAŞ'ın Proje Aşamasındaki Elektrik Üretim Faaliyetleri

Santral	Yakıt Tipi	Planlanan Kurulu Güç (MW)	Planlanan Faaliyete Geçme Yılı
Adana Yumurtalık	Doğal gaz	(.....)	(.....)
Adana Yumurtalık	İthal kömür	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)

Tablo 4: İÇTAŞ'ın İnşaatı Devam Eden ve Yatırım Aşamasındaki Elektrik Üretim Faaliyetleri

Santral	Yakıt Tipi	Planlanan Kurulu Güç (MW)	Planlanan Faaliyete Geçme Yılı
İkisu (Giresun)	Hidro	(.....)	(.....)
Çileklitepe (Giresun)	Hidro	(.....)	(.....)

14-21/411-179

Güneyce (Trabzon)	Hidro	(.....)	(.....)
Bağıştaş (Erzincan)	Hidro	(.....)	(.....)
Isparta	Doğal gaz	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)

- (11) Tablolardan da görüldüğü üzere, İÇTAŞ'ın mevcut durumdaki elektrik üretim kapasitesi oldukça düşüktür. Yatırımlarının planlandığı gibi gerçekleşmesi halinde toplam kurulu güç pazar payının 2018-19 dönemi itibarıyla aktif hale geleceği ve bu sürede piyasadaki diğer teşebbüslerin yatırımlarının da aktive olacak olması bir arada düşünüldüğünde İÇTAŞ'ın pazar payının (TEİAŞ projeksiyonları çerçevesindeki elektrik talebi ve kurulu güç artışları koşulları hesaba katıldığında) %(.....)'e ulaşabileceği tahmin edilmektedir.
- (12) İÇTAŞ İNŞAAT ekonomik bütünlüğü içinde faaliyet gösteren IC İçtaş Elektrik Toptan Satış ve Ticaret A.Ş. ise 2012 yılında (.....) kWh ve 2013 yılında (.....) kWh; elektrik dağıtım piyasasında faaliyet gösteren Trakya Elektrik Dağıtım A.Ş. (TREDAŞ) ise 2012 yılında (.....)kWh elektrik enerjisi satışı gerçekleştirmiştir. 2012 yılında TREDAŞ, Türkiye'deki dağıtım şirketlerinin yaptıkları satışlar içerisinde %(.....) pazar payı elde etmiştir.
- (13) Bununla birlikte, İÇTAŞ İNŞAAT bünyesinde bulunan Güllük Liman İşletmeciliği İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş., Yap-İşlet-Devret modeli ile Muğla ili, Milas-Güllük beldesinde bulunan kuru yük yükleme ve boşaltma limanı olan Güllük Limanı'nı işletmektedir. Limanda temel olarak, dökme ve torbalı feldspat, blok veya işlenmiş mermer, kalsit, zımpara taşı, kuvars ve diğer dökme ve paketli yüklerin yüklemesi ve boşaltımı yapılmaktadır. Şirketin 2013 yılı cirosu (.....)TL'dir.

G.3.2. Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş.-Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. Ortak Girişim Grubu (ÇELİKLER-KALYON OGG)

- (14) ÇELİKLER-KALYON OGG, KEMERKÖY ve YENİKÖY ile Kemerköy Liman sahasının özelleştirilmesi ihalesine müşterek teklif vermek için kurulmuştur. OGG üyelerince ÖİB'ye sunulan Ortak Girişim Beyannamesine göre, ortak girişimin temsilinde her iki üyenin temsilcisinin imzası gerekli kılınmıştır. Bu temsilciler ÇELİKLER için Fadli ÇELİK ve KALYON için Selcan Zeliha ÖZKÖK ARDA olarak belirlenmiştir. Söz konusu Beyname uyarınca nihai devralma işleminin OGG üyelerinin %(.....)'şer pay oranına sahip bulunacağı bir şirket tarafından gerçekleştirileceği öngörülmektedir. Aşağıda OGG üyelerinin faaliyet alanları ve hissedarlık yapılarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

G.3.2.1. Çelikler Taahhüt İnşaat ve Sanayi A.Ş. (ÇELİKLER)

- (15) ÇELİKLER, hâlihazırda diğer grup firmalarıyla birlikte Çelikler Yatırım Holding A.Ş. (ÇELİKLER HOLDİNG) bünyesinde faaliyet göstermektedir. ÇELİKLER HOLDİNG inşaat-taahhüt, madencilik, turizm ve enerji sektörlerinde faaliyet göstermektedir. 2012 yılı cirosu (.....)TL olarak gerçekleşen ÇELİKLER'in (.....) oranında hissesi Osman ÇELİK'e, (.....) oranındaki hissesi ise, Tahir ÇELİK, Fadli ÇELİK, Hasan ÇELİK, Mehmet ÇELİK ve Bilal ÇELİK'e aittir. Şirketin hidro, termik ve jeotermal olmak üzere elektrik üretimi alanında faaliyet gösteren üç adet elektrik santrali bulunmaktadır. Bu santrallerin toplam kurulu güç kapasitesi (.....)MW ve 2013 yılı toplam elektrik üretim miktarı (.....)kWh'tır. Faaliyet gösteren santrallerin haricinde inşaatı devam eden ve yatırım aşamasında olan ve toplam (.....)MW kurulu güce sahip olacak bir hidro ile ikişer termik ve jeotermal olmak üzere beş santral bulunmaktadır. Söz konusu santrallere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 5: ÇELİKLER'in Aktif Durumdaki Elektrik Üretim Faaliyetlerine İlişkin Veriler (2013)

Santral	Yakıt Tipi	Kurulu Güç (MW)	Kurulu Güç Pazar Payı (%)	Üretim Miktarı (kWh)	Üretim Pazar Payı (%)
Ören HES (Giresun)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Pamukören JES (Aydın)	Jeotermal	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Çelikler Seyitömer (Kütahya)	Kömür	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 6: ÇELİKLER'in İnşaatı Devam Eden ve Yatırım Aşamasındaki Elektrik Üretim Faaliyetleri

Santral	Yakıt Tipi	Planlanan Kurulu Güç (MW)	Planlanan Faaliyete Geçme Yılı
Keles Termik Santrali (Bursa)	Kömür	(.....)	(.....)
Domaniç Termik Santrali (Giresun)	Kömür	(.....)	(.....)
Pamukören JES 2 (Aydın)	Jeotermal	(.....)	(.....)
Sultanhisar JES (Aydın)	Jeotermal	(.....)	(.....)
Ilıca HES (Kastamonu)	Hidro	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)

- (16) ÇELİKLER'in yapımı devam eden projeler bittiğinde kurulu güç kapasitesinin yaklaşık (.....)MW olacağı öngörülmektedir. ÇELİKLER'in yapılmakta olan projeleri 2019 itibarıyla biteceği göz önüne alındığında 2019 yılında kurulu güç kapasitesinin Türkiye kurulu güç kapasitesine oranı (.....) ulaşabileceği (TEİAŞ projeksiyonları kurulu güç artışları koşulları hesaba katıldığında) tahmin edilmektedir. Bununla birlikte, şirket bünyesinde elektrik toptan satış alanında faaliyet göstermek üzere kurulan Çelikler Elektrik Toptan Satış A.Ş. bulunmakta, ancak hâlihazırda aktif olarak elektrik satışı yapmamaktadır. Ayrıca teşebbüs Alpagut Dodurga Linyit İşletmesi (Çorum) ve Seyitömer Termik Santralinde kullanılmak üzere Seyitömer Linyit İşletmesi (Kütahya) aracılığıyla iki farklı kömür madeni işletmekte olup, 2013 yılında toplam (.....) ton kömür üretimi gerçekleştirmiştir.

G.3.2.2. Kalyon İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (KALYON)

- (17) KALYON, başta üniversite, hastane, konut, okul, karayolu, köprü, tünel, arıtma tesisi, isale hatları, atık su tünelleri, endüstriyel tesis olmak üzere çeşitli inşaat projeleri yürütmektedir. Ayrıca enerji sektöründe, elektrik üretimi ve doğal gaz dağıtım alanlarında faaliyet göstermektedir. 2012 yılı cirosu (.....)TL olarak gerçekleşen KALYON'un hissedarları; Cemal KALYONCU (.....), Haluk KALYONCU (.....), Kübra KALYONCU (.....), Sena KALYONCU (.....) ve Mehmet KALYONCU (.....)'dan oluşmaktadır. Şirket hâlihazırda iki hidroelektrik santrali ile elektrik üretimi yapmaktadır. Bu santrallerin toplam kurulu gücü (.....)MW ve 2013 yılı toplam elektrik üretimi (.....)kWh'tir. Ayrıca inşaatı devam eden ve (.....)MW kurulu güce sahip olması planlanan bir adet hidroelektrik santrali (Van HES) bulunmaktadır. Faaliyette bulunan santrallere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 7: KALYON'un Aktif Durumdaki Elektrik Üretim Faaliyetlerine İlişkin Veriler (2013)

Santral	Yakıt Tipi	Kurulu Güç (MW)	Kurulu Güç Pazar Payı (%)	Üretim Miktarı (kWh)	Üretim Pazar Payı (%)
Kalen HES (Giresun)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Melet HES (Ordu)	Hidro	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM	-	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (18) KALYON'un yapımı devam eden projeleri tamamlandığında kurulu güç kapasitesinin yaklaşık (.....)MW olacağı tahmin edilmektedir. Söz konusu projelerin 2016 itibarıyla biteceği göz önüne alındığında, 2016 yılında kurulu güç kapasitesinin Türkiye kurulu güç kapasitesine oranının %(.....) ulaşabileceği (TEİAŞ projeksiyonları kurulu güç artışları koşulları hesaba katıldığında) tahmin edilmektedir.
- (19) KALYON, elektrik üretiminin yanında toptan satış alanında faaliyet göstermek üzere Kalen Elektrik Toptan Satış ve Ticaret A.Ş. adına 2014 yılında elektrik toptan satış lisansı almıştır. Ayrıca, KALYON'un İnegöl Gaz Dağıtım Sanayi ve Ticaret A.Ş. aracılığıyla şehir içi doğalgaz dağıtım alanında faaliyette bulunduğu görülmektedir. 2013 yılında (.....) m³ evsel, (.....) m³ sanayi ve (.....) m³ serbest tüketicilere olmak üzere toplam (.....) m³ doğal gaz satışı gerçekleştirilmiştir.

G.4. İlgili Pazar

- (20) Elektrik endüstrisi kapsamında dört temel faaliyet alanı farklı varlıklar, kaynaklar, piyasa yapıları ve rekabet şartları içerdiği için geleneksel olarak ayrı ilgili ürün pazarları olarak nitelendirilmektedir: Elektriğin üretimi ve toptan satışı, elektriğin iletimi, elektriğin dağıtımı, elektriğin nihai tüketicilere satışı. Dosya bakımından ise incelemeye konu olan faaliyetleri elektrik üretimi ve toptan satışı ile elektriğin nihai tüketicilere satışı oluşturmaktadır. Dosya özelinde bu aşamada en dar ilgili pazar tanımlarının dahi rekabetçi analizin sonuçlarına etki etmeyecek olmasından yola çıkarak, elektrik üretimi ve toptan satışına dair nihai bir pazar tanımının yapılmasına gerek görülmemiştir.

G.5. Değerlendirme

- (21) Bildirime konu işlem öncelikle izne tabi olma açısından değerlendirilmiş, ardından işleme ilişkin rekabetçi hususlar hem yatay yoğunlaşma hem de dikey bütünleşme anlamında incelenmiştir. Bununla birlikte, gerek İÇTAŞ'ın gerekse ÇELİKLER ve KALYON'un elektrik üretim piyasasındaki faaliyetleri gözönüne alındığında rekabetçi davranışların koordinasyonu riski bakımından 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir değerlendirme yapılması gerektiği ileri sürülebilecekse de söz konusu grupların üretim seviyesindeki düşük pazar payları dikkate alındığında bu aşamada koordinasyon riski bakımından böyle bir değerlendirme yapılmasına gerek görülmemiştir. Bu nedenle işleme ilişkin değerlendirme sadece 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında yatay yoğunlaşma ve dikey bütünleşme başlıkları altında ele alınmıştır.

G.5.1. Eşikler Bakımından Değerlendirme

- (22) YENİKÖY ve KEMERKÖY'ün 2013 yılındaki toplam cirosunun (.....)TL olduğu dikkate alındığında, 2013/2 sayılı Tebliğ'de 30.000.000 TL olarak öngörülen eşğin aşılması nedeniyle işlemin Rekabet Kurulu iznine tabi olduğu görülmektedir.

G.5.2. Yatay Yoğunlaşmaya İlişkin Değerlendirme

- (23) Birleşme ve devralmalar açısından rakip teşebbüsler arası işlemleri niteleyen yatay yoğunlaşma sonucunda oluşan yapının hâkim durum yaratması ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendirmesi rekabetçi açıdan birtakım riskler doğurabilecektir. Nitekim bu durum 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında yasaklanmıştır. Türkiye elektrik üretimine ilişkin olarak kurulu gücün kuruluşlara ve üretimin yakıt cinslerine göre dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 8: Türkiye Elektrik Kurulu Gücünün Üretici Kuruluşlara Göre Dağılımı

Kuruluşlar	2013 yılı sonu		
	Kurulu Güç (MW)	Katkı (%)	Santral Sayısı
EÜAŞ	21.068	32,9	79
EÜAŞ'A BAĞLI ORTAKLIK SANTRALLARI	2.714	4,2	4
İŞLETME HAKKI DEVREDİLEN SANTRALLAR	938	1,5	55
YAP İŞLET SANTRALLARI	6.102	9,5	5
YAP İŞLET DEVRET SANTRALLARI	2.336	3,6	20
SERBEST ÜRETİM ŞİRKETLERİ	27.430	42,8	541
OTOPRODÜKTÖR SANTRALLARI	3.457	5,4	203
TOPLAM	64.044	100,0	907

Tablo 9: Türkiye Elektrik Kurulu Gücünün Yakıt Cinslerine Göre Dağılımı

Yakıt Cinsleri	2013 yılı sonu		
	Kurulu Güç (MW)	Katkı (%)	Santral Sayısı
FUEL-OİL + ASFALTİT + NAFTA + MOTORİN	693,1	1,1	20
TAŞ KÖMÜRÜ + LİNYİT	8.515,2	13,3	20
İTHAL KÖMÜR	3.912,6	6,1	7
DOĞALGAZ + LNG	20.254,9	31,6	216
YENİLENEBİLİR + ATIK	224,0	0,3	38
ÇOK YAKITLILAR KATI+SIVI	682,4	1,1	9

14-21/411-179

ÇOK YAKITLILAR SIVI+D.GAZ	4.365,8	6,8	45
JEOTERMAL	310,8	0,5	13
HİDROLİK BARAJLI	16.142,5	25,2	74
HİDROLİK AKARSU	6.146,6	9,6	393
RÜZGAR	2.759,6	4,3	72
TOPLAM	64.044	100,0	907

- (24) Türkiye Elektrik üretimine ilişkin kuruluşlara ve yakıt cinslerine göre pazar yapısına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 10: Türkiye Elektrik Üretimine Yakıt Cinslerine Göre Dağılımı

Kaynaklar	Toplam Üretim (GWh)	Pazar Payı (%)
FUEL-OİL	981,3	0,41
MOTORİN	657,4	0,27
TAŞKÖMÜR + İTHAL KÖMÜR + ASFALTİT	33.324,2	13,91
LİNYİT	34.688,9	14,48
DOĞALGAZ	104.499,2	43,63
LNG	0	0,00
NAFTA	0	0,00
LPG	0	0,00
YENİLENEBİLİR + ATIK	720,7	0,301
TERMİK TOPLAM	174.871,7	73,02
RÜZGAR TOPLAM	5.860,8	2,45
JEOTERMAL	694.350	0,30
HİDROLİK TOPLAM	57.865,0	24,16
TÜRKİYE ÜRETİM TOPLAMI	239.496,8	99,6
Net ithalat	2873	0,40
TÜRKİYE TÜKETİM TOPLAMI	242370	100,00

Tablo 11: Türkiye Elektrik Üretimine Üretici Kuruluşlara Göre Dağılımı

Kuruluşlar	Toplam Üretim (GWh)	Pazar Payı (%)
EÜAŞ	70.424	29,4
EÜAŞ'A BAĞLI ORTAKLIK SANT.	20152	8,4
İŞLETME HAKKI DEVR. SANT.	5023	2,1
MOBİL SANTRALLAR	0,00	0,00
YAP-İŞLET SANTRALLARI	43083	18,00
YAP-İŞLET-DEVRET SANTRALLARI	14013	5,9
SERBEST ÜRETİM ŞİRKETİ SANT.	73548	30,7
OTOPRODÜKTÖR SANT.	13254	5,5
TÜRKİYE ÜRETİM TOPLAMI	239497	89,9
Net ithalat	2873	1,1
TÜRKİYE TÜKETİM TOPLAMI	242370	100

- (25) Bu pazar yapısı çerçevesinde devre konu YENİKÖY ve KEMERKÖY ile devralan taraflar bakımından mevcut elektrik üretim miktarları, pazar payı ve ciro bilgilerine aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 12: YENİKÖY ve KEMERKÖY ile Teklif Sahiplerinin 2013 Yılı Ciro ve Pazar Payları

Taraflar	Kurulu Güç (MW)	Üretim (MWh)	Kurulu Güç Pazar Payı (%)	Üretim Pazar Payı (%)	Ciro (TL)
İÇTAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇELİKLER-KALYON OGG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
YENİKÖY-KEMERKÖY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM (İÇTAŞ ve YENİKÖY-KEMERKÖY)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TOPLAM (ÇELİKLER-KALYON OGG ve YENİKÖY-KEMERKÖY)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (26) Elektrik üretim ve toptan satış piyasasında hâkim durum değerlendirmesinde ilgili pazarlarda oluşan pazar payı, hâkim duruma ilişkin pazar gücünün göstergelerinden biri

14-21/411-179

olarak ele alınmaktadır. Yukarıdaki Tablodan da görüldüğü üzere, YENİKÖY ile KEMERKÖY'ün toplam pazar payı verilerine muhtemel alıcı konumundaki İÇTAŞ ve ÇELİKLER-KALYON OGG'nin kurulu güç ve üretim pazar payları eklendiğindeki toplam değerlerin %(.)'e dahi ulaşmadığı görülmektedir. Yatırım aşamasındaki santrallerin de hesaba katıldığı durumda bugünkü koşulların statik kalması (hızla yeni yatırımlara başlanmaması) halinde tarafların gelecekteki pazar paylarının yine en fazla %(.) civarında olacağı öngörülmektedir. Bu çerçevede, teklif sahiplerinin mevcut pazar payları yanında yatırımların tamamlanması ile elde edilecek pazar payı artışlarının da artan elektrik talebi sonucu yoğunlaşan yatırımlara göre düşük olması gibi hususlar da dikkate alındığında, gelecekteki pazar paylarının bu aşamada *ex ante* bir pazar gücü endişesi doğurmayacaktır.

- (27) Bununla birlikte elektriğin kendine özgü nitelikleri nedeniyle elektrik piyasasında yatay yoğunlaşma anlamında hâkim durum analizinde pazar paylarının yanı sıra bazı niteliksel ve niceliksel göstergelerin de dikkate alınması gerekebilmektedir. Bu çerçevede incelemeye konu hususların başında zamansal ya da coğrafi anlamda piyasada oluşan kısıtların rekabetçi yapıya etkisi gelmektedir. Elektrik talebinin zamansal anlamda dalgalanması sonucu oluşan yük seviyelerini karşılamak üzere santrallerin devreye girmesinde, bu santrallerin yakıt türleri ve buna bağlı olarak üretim teknolojileri sonucunda farklılaşan kapasite, esneklik ile üretim maliyetleri gibi faktörler belirleyici olmaktadır. Bu durumda her santral her yük seviyesinde çalışmadığından yük seviyelerine göre rekabetçi şartlar farklılaşabilmektedir. Coğrafi anlamda ise, iletim kısıtları nedeniyle bazı coğrafi bölgelerde elektrik sevkiyatı gerçekleştirilemediği dönemlerde o bölgenin, diğer bölgelerden farklı bir rekabetçi yapı sergilemesi sonucu ortaya çıkan yapı hâkim durum değerlendirmelerinde dikkate alınabilmektedir.
- (28) Özellikle üretim alanındaki büyük ölçekli yoğunlaşmalar bakımından yukarıda ortaya konan çerçevede ayrıntılı incelemeler gerekebilecek olmakla birlikte, dosya özelinde muhtemel alıcıların ve özelleştirmeye konu teşebbüsün daha dar ilgili pazar tanımlarında dahi rekabetçi yapı bakımından sakınca oluşturacak bir pazar gücüne ulaşmadığı; bu nedenle bildirim konusu işlem ile yatay yoğunlaşma bakımından herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmektedir.

G.5.3. Dikey Bütünleşmeye İlişkin Değerlendirme

- (29) Elektrik endüstrisinin serbestleşme sürecindeki yeniden yapılandırılmasında üretim, iletim, dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki olarak ayrıştırılması öngörülmekle birlikte, üretim ve perakende satış faaliyetlerinin bütünleşmesinin engellenmediği görülmektedir. Dikey bütünleşme sağlıklı işleyen rekabetçi bir piyasa yapısı açısından hem olumlu hem de olumsuz sonuçlar doğurabilecektir.
- (30) Üretim ve perakende satış bütünleşmesinin sağlanmasıyla elde edilen olumlu sonuçlardan birinin, tüm tüketicilerin serbest olmasıyla uzun dönemli ikili anlaşmaların azalması ve üretim yatırımlarının cazibesini kaybetmesi riskini azaltmaya yönelik olarak üretim yatırımlarının teşvik edilmesi olduğu söylenebilir. Bunun yanında, spot piyasada oluşacak değişken fiyat seviyelerine karşı da dağıtım/perakende satış firmalarının üretim ile bütünleşik bir yapıya sahip olmasının avantaj yaratacağı ileri sürülebilir. Tüm tüketicilerin seçme hakkını kazanmasıyla dikey bütünleşmenin bir risk olmaktan çıkacağı yönünde görüşler bulunsa da, serbest olmayan tüketicilerden oluşan münhasır bir müşteri portföyüyle özelleştirilen dağıtım firmaları açısından, dikey bütünleşmenin rekabetçi yapı açısından hiçbir risk taşımadığını söylemenin mümkün olmadığı görülmektedir.
- (31) Dağıtım bölgelerinde perakende satış faaliyetlerinde rekabetin oluşturulması açısından, dağıtım şirketlerinin aynı ekonomik bütünlük içindeki üretim şirketleriyle ikili anlaşmalar yapmaları elektrik üretim ve toptan satış ya da nihai tüketicilere satış pazarlarında faaliyet

14-21/411-179

göstermek isteyen, ancak alt pazarda faaliyeti olmayan üretim şirketlerinin satış yapmak üzere yeterli alıcı bulamamalarına; yeterli üretimi olmayan alıcıların da elektrik tedarik etmek üzere yeterli satıcı bulamamalarına neden olabilecektir. Dikey bütünleşme sonucu *likiditenin azalması* anlamına gelecek bu durum sonucunda toptan satış fiyatlarında yüksek dalgalanmalar yaratarak yeni yatırımlar için ciddi öneme sahip olan fiyat sinyalleri de olumsuz etkilenebilecektir.

- (32) Tüm bunlara ek olarak, dikey bütünleşme sonucunda dağıtım şirketlerine yapılan satışlar bakımından yüksek fiyatla alınan elektriğin maliyetinin tüketicilere yansıtılması riski ortaya çıkabilecektir. Bu nedenle, iyi işleyen bir ikili anlaşmalar piyasası sağlanabilmesi açısından dağıtım ve üretim şirketlerinin özelleştirme işlemleri, dikey bütünleşme yönüyle de ayrıntılı olarak ele alınmalı ve hem yapısal hem de davranışsal olarak rekabetçi bir toptan satış piyasası oluşturulması sağlanmalıdır. Şüphesiz, üretim-perakende satış bütünleşmesi ile piyasada hâkim durum yaratma riski, üretim ve/veya perakende satış seviyelerinde yoğunlaşmanın varlığı halinde ortaya çıkacaktır. Bahse konu dikey bütünleşme hususu elektrik dağıtım özelleştirmelerine ilişkin Kurulumuz kararlarında değerlendirilmiş ve bugüne kadarki kararlarda dikey bütünleşme konusunun özellikle -bu dosyanın da konusunu oluşturan- üretim özelleştirmeleri sürecinde daha ayrıntılı olarak ele alınacağını belirtmiştir.
- (33) Bu noktada, bir önceki bölümde üretim seviyesinin ele alınmış olmasından hareketle elektrik dağıtım pazarındaki durum ele alınmıştır. Anılan kapsamda aşağıda kısaca Türkiye dağıtım pazarında yer alan teşebbüslerin elektrik satış miktarları ve pazar paylarına yer verilmiştir:

Tablo 13: Elektrik Dağıtım Şirketlerinin Sattıkları Enerji ve Payları (2012)

Kontrol Sahibi	Şirket Adı	Satılan Enerji (MWh)	Pay (%)
	AKDENİZ	(.....)	(.....)
	AKEDAŞ	(.....)	(.....)
	ARAS	(.....)	(.....)
	AYDEM	(.....)	(.....)
	AYEDAŞ	(.....)	(.....)
	BOĞAZIÇI	(.....)	(.....)
	ÇALIK YEŞİLİRMAK	(.....)	(.....)
	ÇAMLIBEL	(.....)	(.....)
	ÇORUH	(.....)	(.....)
	DİCLE	(.....)	(.....)
	ENERJİSA BAŞKENT	(.....)	(.....)
	FIRAT	(.....)	(.....)
	GEDİZ	(.....)	(.....)
	KCETAŞ	(.....)	(.....)
	MERAM	(.....)	(.....)
	OSMANGAZİ	(.....)	(.....)
	SEDAŞ	(.....)	(.....)
	TOROSLAR	(.....)	(.....)
IC İÇTAŞ	TREDAŞ	(.....)	(.....)
	ULUDAĞ	(.....)	(.....)
	VANGÖLÜ	(.....)	(.....)
	TOPLAM	137.234.540	100,00

- (34) "Teklif Sahipleri" başlıklı bölümdeki veriler ile yukarıda yer alan bilgiler derlendiğinde teklif sahibi teşebbüsler bakımından dağıtım firmalarına yapılan satışlar çerçevesindeki dikey bütünleşik yapıya ilişkin olarak aşağıdaki tabloda sunulan görünüm ortaya çıkmaktadır:

Tablo 14: İşlem sonucunda ortaya çıkacak dikey bütünleşik yapı (2012)

Teklif Sahibi Teşebbüsler	Kurulu Güç		Üretim		Dağıtım	
	Kurulu Güç (MW)	Kurulu Güç Pazar Payı (%)	Üretim (MWh)	Üretim Pazar Payı (%)	Toplam Tüketim (MWh)	Dağıtım Şirketleri içinde Pazar Payı (%)
İÇTAŞ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ÇELİKLER- KALYON OGG	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KEMERKÖY- YENİKÖY	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (35) Yukarıdaki Tabloda görüldüğü üzere, teklif sahipleri arasında sadece İÇTAŞ'ın içinde bulunduğu şirketler grubu elektrik dağıtım alanında faaliyet göstermekte olup, dağıtım şirketleri içindeki pazar payı %(.....)'dir. İÇTAŞ'ın dağıtım şirketleri içindeki pazar payı ve planlanan işlem sonrası piyasa elektrik üretim piyasasındaki payının yaklaşık %(.....) olduğu dikkate alındığında, dikey bütünleşme sonucu ortaya çıkabilecek pazar kapatma (girdi kapatma/müşteri kapatma) endişesinin bu dosya bakımından mevcut durumda söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (36) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
- a) Kemerköy ve Yeniköy Termik Santralleri ile Kemerköy Liman Sahası'nın özelleştirilmesi kapsamında, çeşitli varlıkların teklif sahiplerinden;
- IC İçtaş Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş. veya
 - Çelikler Taah. İnş. ve San. A.Ş. – Kalyon İnş. San. ve Tic. A.Ş. Ortak Girişim Grubu
- tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna;
- b) Adı geçen teklif sahiplerinden herhangi biri tarafından gerçekleştirilecek muhtemel devralma işlemi sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına, bu nedenle bildirim konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığına
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.